

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ПРЕДМЕТ: Реферат за избор у звање редовног професора за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност.

На основу одлуке Изборног већа Филолошког факултета бр. 2872/1 од 31.10.2018. године а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању и чланом 116 Статута Филолошког факултета, изабрани смо у Комисију за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор редовног професора за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност.

У складу са чланом 11 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитетима у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 200 од 23. 11. 2017. године) достављена нам је документација о пријављеним кандидатима на конкурс за избор редовног професора за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност, који је објављен у листу „Послови“ бр. 804 од 21.11.2018. године.

Упознати са приложеном документацијом, част нам је да Изборном већу Филолошког факултета у Београду поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс се пријавио један кандидат – др Мирјана Маринковић, ванредни професор за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност, на Филолошком факултету у Београду.

Биографија

Мирјана Маринковић је рођена 6. Јуна 1965. године у Пожеги. Основну школу и средње усмерено образовање завршила је у Београду. Студије оријенталне филологије (арапски и турски језик и књижевност) уписала је 1984, а дипломирала у јануару 1988. по убрзаном систему студирања као најбољи студент у својој генерацији. Од 15 јуна 1988. до 1. марта 1991. радила је у Републичком секретаријату за унутрашње послове Србије. Од 1. марта 1991. до 1. септембра 2000. године била је запослена у Историјском институту САНУ у звању истраживач-приправник и истраживач на пројекту „Србија и Турска у 19. веку“. Магистрирала је на Филозофском факултету у Београду на Групи за историју – смер за националну историју 23. јануара 1996. године са темом „Турска канцеларија кнеза Милоша Обреновића 1815-1839“ (објављена 1999. као посебно издање Историјског института). Докторску дисертацију „Турска књижевност на српском језичком простору 1965-2000. године“ (објављена 2008. године као монографија *Преглед турско-српских књижевних веза 1965-2000. године*) одбранила је на Филолошком факултету у Београду 20. Јула 2002. године и стекла звање доктора филолошких наука.

На Филолошком факултету у Београду била је ангажована најпре као асистент за турски језик по уговору о делу школске 1999/2000. године, да би 1. септембра засновала радни однос на Филолошком факултету у Београду у звању асистента. У звање доцента изабрана је 2003, а реизабрана 2008. године. У звање ванредног професора за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност, изабрана је 3. септембра 2013. године.

Мирјана Маринковић је током досадашњег рада на Филолошком факултета предавала следеће предмете до 2008. године: Турски језик II, Турска књижевност I и Турска књижевност II, Основи арапске граматике, Културна историја Арапа. Од 2008. године на основним студијама увела

je predmete Kulturna istorija Turaka i Uvod u osmanски турски језик 1, Uvod u osmanски турски језик 2 и реформисала наставу из предмета Турска књижевност 1-4. На мастер студијама увела је предмете Посмодерна турска књижевност и Културна историја Турске. На докторским студијама увела је предмете Турско-српске књижевне везе у 19. и 20. веку и Турски извори за историју Србије и српског народа.

Допринос струци

Кандидаткиња је учествовала на бројним научним скуповима у земљи и иностранству. У периоду од избора у звање ванредног професора, учествовала је на следећим скуповима:

1. Annual Conference of the American Comparative Literature Association at the University of Toronto, Toronto April 4-7 2013.
Paper title: *Orhan Pamuk and the Mediterranean*
2. Annual Conference of the American Comparative Literature Association at the New York University in New York 20-23rd March 2014.
Paper title: *Orhan Pamuk's Istanbul*
3. Images (V) – Images of (Cultural) Values, 2-3 september 2015, Istanbul
Rad: Images of Cultural Values in the Novel *A strangeness in My Mind by Orhan Pamuk*
4. Šta je knjiženstvo, 16-17. oktobar 2015, Filološki fakultet, Beograd
Rad: Fatma Alije i rađanje turskog knjiženstva
5. *Filološki rad Omera Sejjfetina* – Међународни научни skup Filologija kulture održan na Filološkom fakultetu u Beogradu 9-11. juna 2016.
6. *Political Culture in Orhan Pamuk's Literary Opus* – Turkologentag 2016, Second European Convention on Turkic, Ottoman and Turkish Studies, University of Hamburg, September 14-17 2016.
7. *Spisi Fatme Alije o ženskom pitanju* – Међународни научни skup Orijentalistika – juče, danas, sutra, Filološki fakultet, Beograd 8-9. decembra 2016.
8. *From Rumelia to Southeastern Europe*, Mapping Balkan Routes I, University “Ismail Qemali”, Valona, Albania, 8-9 September 2017. (**плeнaрнo пpeдaвaњe**)
9. *Šta smo naučili od Orhana Pamuka*, Okrugli sto posvećen stvaralaštvu Orhana Pamuka, Cetinje, 16. decembar 2017. (**увoднa рeч**)
10. *Namik Kemal i Fatma Alije u polemici sa evropskim predstavama o islamu*, међународни научни skup Savremeni izazovi i perspektive društvenih i humanističkih studija, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, 7. april 2017.
11. *Orijentalna biblioteka u Arhivu Šumadije*, nacionalni научни skup Biblioteke i identitet, Pančevo, 25. i 26. maj 2017.
12. *Sırbistan'da Saklanan Osmanlıca Malzeme ve Belgeler*, 2. Uluslararası Osmanlı Coğrafyası Arşif Kongresi, İstanbul, 20-24. novembar 2017.

13. *Две балканске драматизације баладе „Хасанагиница“*, Mapping Balkan Routes 2, Београд, Филолошки факултет, 26-27.10.2018.
14. *Живот османског града*, Урбанизација у источној и југоисточној Европи, Историјски институт САНУ, 26.10.2018.

Мирјана Маринковић је ментор за писање више мастер радова и две докторске дисертације.

Одбрањени мастер радови:

Јевтић Јелена, Женски ликови у делима Орхана Памука (2011)
Анђелков Соња, Књижевно-историјска анализа романа „Последњи воз за Истанбул“ Ајше Кулин (2012)
Урумовић Зорана, Криминалистички романи Есмахан Ајкол (2014)
Ђуровић Наталија, Доба лала у историји Османлијског царства (2014)
Алексић Катарина, Потрага за идентитетом Амина Малуфа (2016)
Топаловић Невена, Два глобална царства – Византија и Османска империја (2016)
Томашевић Тамара, Мустафа Кемал-паша Ататурк и секуларизација турске државе (2016)
Гагић Катарина, Књижевни приказ пада Цариграда (2018)

Менторство у изради докторских дисертација:

Ида Јовић, Елиф Шафак и турски постмодернизам, одбрањена 25.08.2018.
Енис Макић, Муслиманска култура у шеријатском огледалу – рад и одлуке врховних шеријатских судова у Сарајеву и Скопљу 1918-1941“
Урош Дакић, "Књижевно-историјски приказ институције великог везира у Османском царству на темељу рукописа дела *Hadîkatü'l-Vüzerâ* из Гази Хусрев-бегове библиотеке“

Чланство у стручним удружењима и редакцијама научних часописа:

Чланица Центра за османистичке студије у Београду
Чланица Америчке асоцијације за компаративну књижевност ACLA 2013. и 2014.
Чланица редакције часописа *Радови* Филозофског факултета Универзитета у Сарајеву
Чланица редакције часописа *Journal of Balkan and Black Sea Studies (Balkan ve Karadeniz Araştırmaları Dergisi)*, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul

Сарадња са другим високошколским и научним установама

Гостујући професор на Филозофском факултету у Тузли школске 2016/17, 2017/18 и 2018/19. године.
Сарадник на пројекту *Европа и Срби (1804-1918): подстицаји и искушења европске Модерне (Ев. бр. 177031)* - Историјски институт Београд, руководилац др Славенко Терзић, дописни члан САНУ.

Рецензије

Милутин Ђуричковић, Махмут Челик, *Турска поезија за децу и младе*, Београд, Краљево 2014.

Енвер Ујкановић, Сеад Ибрић, *Збирка османских тапија Архива „Рас“: Нови Пазар и околина*, Нови Пазар 2015.

Читате ли Јелену Димитријевић?, зборник радова, Филолошки факултет, Београд 2018.

БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА ДО ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА 2013.

Монографије:

1. *Šta je pisao knjaz Miloš turskom caru i vezirima*, Nova Evropa, Beograd, 1996.
2. *Turska kancelarija kneza Miloša Obrenovića (1815-1839)*, Istorijski institut SANU, Beograd 1999.
3. *Pregled tursko-srpskih književnih veza 1965-2000*, Beograd 2008.
4. *Turci sa strane knezu Milošu. Fond Knjažeske kancelarije: dokumenti na turskom jeziku Arhiva Srbije*, Beograd, Arhiv Srbije, 2009.
5. *Stara turska književnost*, Beograd, Filološki fakultet, 2012.

Поглавља у књигама:

1. *O monogramima na turskom tegu iz Gradjevine IV*, u: Marko Popović, Vesna Bikić, *Kompleks srednjovekovne mitropolije u Beogradu*, Arheološki institut, Beograd 2004, 271-273.
2. *Moderna srpska država 1804-2004. Hronologija*, Istorijski arhiv Beograda, Beograd 2004.
3. *Example of Tombstones from the Surroundings of Bar/Primeri nadgrobnih spomenika iz okoline Bara*, u: Mitja Guštin, Vesna Bikić, Zrinka Mileusnić, *Ottoman Times Bar/Osmanska vremena Bar*, Koper 2008, 89-83.

Преводи са турског језика:

1. İlber Ortajlı, *Najduži vek Imperije*, (istoriografska monografija), Srpska književna zadruga, Beograd 2004. (objavljeno uz podršku Komisije Skupštine grada Beograda za kapitalna dela)
2. İlber Ortajlı, *Novi vek naroda Osmanskog carstva*, Književni list, god. 3, br. 28, 1. decembar 2004, 18-19.
3. *Vekovi Beograda (XVI-XX vek)*, Istorijski arhiv Beograda, Beograd 2003.
4. *Belgrade Through the Centuries /XVI-XX century/*, Historical Archives of Belgrade, Belgrade 2005.
5. Орхан Памук, *Успомене и град*, Политика, Свет књиге, 24. октобар 2006,4.
6. Орхан Памук, *Истамбул*, Књижевни лист, год. 5, бр. 52, 1. децембар 2006, 1, 12-13.
7. Orhan Pamuk, *Istanbul. Uspomene i grad*, (esejistika), Geopoetika, Beograd 2006, 2007.
8. Saba Altinsaj, *Moj Krit*, (roman), Globosino-Aleksandrija, Beograd 2007.
9. Orhan Pamuk, *Crna knjiga*, (roman), Geopoetika, Beograd 2008, 2009.
10. Orhan Pamuk, *Muzej nevinosti*, (roman), Geopoetika, Beograd 2008, 2009.
11. Orhan Pamuk, *Druge boje. Eseji i jedna priča*, Geopoetika, Beograd 2011.
12. Nedim Gursel, *Alahove kćeri*, Geopoetika, Beograd 2012.

Радови:

1. *Nepoznati natpis sa Damad Ali-pašinog turbeta u Gornjem gradu na Kalemegdanu*, Godišnjak grada Beograda, XXXVIII, 1991, Beograd 1991, 71-73.
2. *Yunus Emre'nin Şiirini Sırpça'ya Tercümesindeki Problemler*, Çevren, XIX, Priştine 1992, 122-127.
3. *Novi izvori o politici kneza Miloša Obrenovića prema narodnim pokretima na granicama Srbije*, Istorijski časopis, XL-XLI (1993-1994), Beograd 1995, 233-248.
4. *Kapetan Miša Anastasijević i turski brodari*, Zbornik Matice srpske za istoriju, 52 (1996), 117-124.
5. *Aleksa Simić, kapuĉehaja u Carigradu od 1842. do 1843. godine*, Zbornik Matice srpske za istoriju, 58 (1998), 145-157.
6. *Državotvorna generacija – generacija kneza Miloša Obrenovića (185-1839)*, Srpske političke generacije, Istorijski institut SANU, Beograd 1998, 75-86.
7. *Srbija prve polovine XIX veka u Istoriji ĉudnovatih dogaĊaja u Beogradu i Srbiji Rašida BeograĊanina i Memoaru Ibrahima Mansur-efendije*, Zbornik Matice srpske za istoriju, 61/62 (2000), 179-186.
8. *Dva turska viĊenja prilika na Balkanu krajem XIX veka*, Evropa i Istoĉno pitanje. Politiĉke i civilizacijske promene, zbornik radova, knj. 18, Istorijski institut SANU, Beograd 2001, 207-215.
9. *The Shaping of a Modern Serbian Nation and of its State under the Turkish Rule*, Disrupting and Reshaping. Early Stages of Nation-Building in the Balkans, ed. by Marco Dogo and Guido Franzinetti, Ravenna 2002, 37-46.
10. *Tanzimat i drŹavna ideja „Novih Osmanlija“*, Nacionalni identitet i suverenitet u jugoistoĉnoj Evropi, Istorijski institut SANU, Beograd 2003, 391-402.
11. *Bosna u prepisci kneza Miloša Obrenovića sa turskim vlastima*, Zbornik za istoriju Bosne i Hercegovine, 2 (2002), 173-182.
12. *Dubrovaĉka arabica Fehima Bajraktarevića u svetlu kritika Besima Korkuta*, Nur, vol. 12, br. 40, proleće 2004, 63-70.
13. *Renesansa i turska knjiŹevnost*, Prouĉavanje opšte knjiŹevnosti danas. Zbornik radova povodom pedesetogodišnjice obnavljanja Katedre za opštu knjiŹevnost i teoriju knjiŹevnosti, Filološki fakultet, Beograd 2005, 383-391.
14. *Islamska kaligrafija*, Nur, vol. 14, br. 47/48, zima-proleće 2006, 108-114.
15. *Pamuk u turskoj knjiŹevnoj kritici*, KnjiŹevnost, 1, 2007, 89-99.

16. *Knjiga Dede Korkuta i srpsko epsko pesništvo*, Referati sa Drugog međunarodnog simpozijuma balkanske turkologije, 03-06. IX 2002 – Mostar, Prizren 2007, 419-425.
17. *Islamska epigrafika na području Gornjeg Polimlja*, Mileševski zapisi, 7, Prijepolje 2007, 247-263. (u koautorstvu sa Jovanom Šaljić)
18. *Od Orhona do Orhana*, Mostovi, god. 39, br. 2 (146), Beograd 2009, 127-134.
19. *Türkçe Sözcükler Olmadan Sırpa Olur Mu?*, Türk Dili, C. 67, Sayı 689, (Mayıs 2009), 380-390.
20. *Tri dokumenta za istoriju hrišćanskih crkava u Bosni i Hercegovini*, Zbornik Matice srpske za istoriju, 77/78, Novi Sad 2008, 93-100. (u koautorstvu sa dr Nedeljkom Radosavljevićem)
21. *Može li bez turcizama*, Politika, god. 106, br. 34243 (8. mart 2009), str. 12.
22. *Od vospitanija zavisi sve – sreća i nesreća naroda, predgovor u publikaciji: Školstvo u Srbiji*, prir. Tatjana Dragičević, Slavica Timotijević, Beograd, Arhiv Srbije, 2009, 7-11.
23. *Tajni memoar Aleksandra Karateodori-paše sa Berlinskog kongresa*, Istorijski časopis, LVIII (2009), Beograd 2009, 249-260.
24. *Uticaj osmanskog jezika na administrativni jezik Kneževine Srbije (1815-1839)*, Referati sa Trećeg međunarodnog simpozijuma balkanske turkologije 08-12.IX 2003, Kotor, Prizren 2011, 629-638.
25. *Srpski jezik u Osmanskom carstvu. Primer četvororojezičnog udžbenika za učenje stranih jezika iz biblioteke sultana Mahmuda I*, Slavistika, XIV (2010), Beograd 2010, 280-298.
26. *Translations From Turkish in Serbia 1990-2010*, www.npage.org/IMP/pdf/Turkish-Serbian-corr.pdf, November 2010, 1-28.
27. *Турска писма кнегињи Љубици*, Мешовита грађа – Miscellanea, XXXII, Београд 2011, 325-335. (са Јованом Шалјић)
28. *Orhan Pamuk o Fjodoru Mihajloviču Dostojevskom*, Filološki pregled, XXXVIII, 2011/2, 167-173.
29. *Sırp Kültüründe Osmanlı Damgası* (Osmanki pečat u srpskoj kulturi), Motif Akademi Halkbilimi Dergisi (ISSN 1308-4445), Balkan Özel Sayısı, İstanbul 2012/2, 44-56.
30. *Препис царског берата о правима чувара барутане тврђаве Јајце из 1709. године*, Зборник за историју Босне и Херцеговине, 7, Београд 2012, 121-133. (са Недељком В. Радосављевићем)

31. *Два прилога за историју православне цркве у Босни*, Мешовита грађа – Miscellanea, књ. XXXIII, Београд 2012, 279-291. (са Недељком В. Радосављевићем)

32. *Једна османска наредба о војном уништењу Србије из 1807. године*, Истраживања, 23, Нови Сад 2012, 283-293. (са Недељком В. Радосављевићем)

Прикази и чланци:

1. *Datum u istoriji jugoslovenske orijentalistike: Srpskohrvatsko-arapski rečni: Hasan Kaleši i Kamil Buhi*, Sarajevo, 1988, 706. str, Kulture Istoka, god.6, br. 21 (1989 juli-septembar), 70.
2. *Hasan Škapur – Ahmed S. Aličić: „Turski dokumenti o ustanku u Potkozarju 1875-1878“*, Sarajevo, 1988, Istorijski časopis, XXXVII (1990), Beograd 1991, 342-343.
3. *Struktura saraja – azijski despotizam kao tvorevina mašte na Zapadu u XVIII veku*, Beograd, 1988, POF 40/1990, Sarajevo 1991, 475-476.
4. *„Manastir Šišatovac“*, Beograd, 1989; *„Fruškogorski manastiri“*, Beograd, 1990; *Fruškogorski manastiri“*, Novi Sad, 1990, Istorijski časopis, XXXVIII (1991), Beograd 1992, 353-354.
5. *Međunarodni naučni skup o Junusu Emreu, Priština, 14-15. XI 1991*, Istorijski časopis, XXXVIII (1991), Beograd 1992, 381-382.
6. *Mistički eros, Šamić Jasna: „Mistički eros“, „Glas“, Banja Luka 1990*, Kulture Istoka, god, 8, br. 28(1991 april-juni), 66.
7. *Naučni skup „Stara Raška (Sandžak)“, organizator Istorijski institut SANU, Beograd 29. i 30. jun 1992. godine*, Istorijski časopis, XXXIX (1992), 355-352.
8. *Balkanski ratovi: Naučni skup povodom 80-godišnjice Prvog balkanskog rata (Niš, 13-14. novembra 1992)*, Istorijski časopis, XXXIX (1992), 359-360.
9. *Zbornik 6. Studije, arhivska i memoarska građa o istoriji beogradskih Jevreja, Jevrejski istorijski muzej, Beograd, 1992*, Istorijski časopis, XXXIX (1992), Beograd 1994, 344-345.
10. *Zbornik 6. Studije, arhivska i memoarska građa o istoriji beogradskih Jevreja, Jevrejski istorijski muzej, Beograd, 1992*, Istorijski časopis, XL-XLI (1993-1994), Beograd 1995, 358-360.
11. *Radoš Ljušić: Srbija 19. veka, Beograd, 1994*, Zbornik Matice srpske za istoriju, 53 (1996), 233-234.
12. *Radoš Ljušić: Milan Obrenović – vojvoda, komandant i savetnik Rudničke nahije, Gornji Milanovac, 1995*, Zbornik Matice srpske za istoriju, 53 (1996), 231-232.
13. *Dušan Berić: Ustanak u Hercegovini 1852-1862, Beograd, 1994*, Zbornik Matice srpske za istoriju, 54 (1996), 245-246

14. *Okrugli sto: Srbija i Francuska za vreme Prvog svetskog rata, Beograd 15-16. septembra 1997*, Istorijski časopis, XLIV (1997), Beograd 1998, 350-352.
15. *Radoš Ljušić: Srbija 19. veka (2), Beograd, 1998*, Zbornik Matice srpske za istoriju, 58 (1998), 282-283.
16. *Boj na Mišaru – 190 godina kasnije, Šabac, 1997*, Zbornik Matice srpske za istoriju, 58 (1998), 279-280.
17. *Sećanja Alekse Simića na Knjaza Miloša (priredio Radoš Ljušić), „Kalenić“-Kragujevac, „Dečje novine“ – Gornji Milanovac, Kragujevac, 1997, XVII+191*, Istorijski časopis, XLV-XLVI (1998-1999), 405-406.
18. *Vodič kroz minula vremena*, Književni list, god. 5, br. 43, 1. mart 2006, 7.
19. *Đavolje granice*, Vreme, br. 801, 11. 05. 2006, 54.
20. *Čudesno putovanje*, Danas, Beograd, 16.02.2008.

БИБЛИОГРАФИЈА ОД ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА 2013.

Књиге (M42 – монографија националног значаја):

1. *Nova turska književnost*, Filološki fakultet, Beograd 2017, 266 str. ISBN 978-86-6153-472-0
M42

Поглавље у књизи са више аутора (M14):

1. „Турске библиотеке кроз време“, *Библиотека кроз време. Прилози општој историји библиотека до 16. века*, Панчево-Београд 2017, 193-202. ISBN 978-86-85131-31-8 **M14**

Категорија M20(међународни часопис)

1. “Попис муслиманског становништва исељеног из Ужица у Рогатици 1863. године”, *Мешовита грађа*, 2015, Историјски институт Београд, 36, ISSN 0350-5650, 207-237. (Са Недељком Радосављевићем) **M23** (База CEEOL)
<https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=220>
 2. „Fatma Aliye i obrana islamskih vrijednosti“, *Književna smotra. Časopis za svjetsku književnost*, god. XLIX/2017, br. 185 (3), 125-133. ISSN 0455-0463 **M21**
<http://mjl.clarivate.com/cgi-bin/jrnlst/jlresults.cgi?PC=H&Alpha=K> Arts and Humanities Citation Index
 3. „Doprinos Omera Sejfetina standardizaciji turskog jezika“, *Komunikacija i kultura online*, br.7, 2017, 105-116. ISSN 2217-4257 **M23** DOI: <https://doi.org/10.18485/kkonline.2017.8.8.6>
- ERIH PLUS
(<https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info.action?id=488496>);
 - MIAR (<http://miar.ub.edu/issn/2217-4257>);
 - CIRC (https://clasificacioncirc.es/ficha_revista?id=268508);
 - MLA (<https://www.mla.org/Publications/MLA-International-Bibliography>).
4. Дунавски басен у новијој турској историографији“, *Историјски часопис* ISSN 0350-0802, br. 66, god, 2017, 509-530. **M23**
(baza CEEOL)
<https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1072>
 5. „Фатма Алије и рађање турског књиженства“, *Књиженство: часопис за студије књижевности, рода и културе*, ISSN: 2217-7804, год. 7, бр. 7 (2017) **M23 (база CEEOL)**
<https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=1742>

<https://doi.org/10.18485/knjiz.2017.7.7.7>

6. Modern Sırp Edebiyatında Olumlu Türk İmajı, *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, прихваћено за објављивање у броју 24, који излази 20. децембра 2018. **M23**

Категорија M24 (Национални часопис међународног значаја, међународни часопис)

1. “OrhanPamuk’s Istanbul”, *Journal of Literature and Art Studies*, Volume 4, Number 10, October 2014, 802-809. ISSN 2159-5836 (Print)\ ISSN 2159-5844 (Online) **M24**
DOI:[10.17265/2159-5836/2014.10.005](https://doi.org/10.17265/2159-5836/2014.10.005)

Категорија M51 (Врхунски часопис националног значаја)

1. Глобализација и турска књижевност, *Култура: часопис за теорију и социологију културе и културну политику*, 138, Београд 2013, 61-74. ISSN 0023-5164 **M51**

doi:10.5937/kultura1338061M

2. Исток и Запад у поезији Мусе Ђазима Ђамућа (1878-1915), 42. Научни састанак слависта у Вукове дане, Београд 2013, 367-379. ISSN 0351-9066 **M51**

3. „Наративне игре Орхана Памука“, *Култура: часопис за теорију и социологију културе и културну политику*, 149, Београд 2015, 107-116. ISSN 0023-5164 **M51**

doi:10.5937/kultura1549107M

4. Eseji Orhana Pamuka“, *Analī Filološkog fakulteta*, 27, sv. II, Београд 2015, 39-55. ISSN 0522-8468 **M 51**

<https://doi.org/10.18485/analiff.2015.27.2.3>

5. „Турске тапије из архиве манастира Бањска“, *Саопштења*, XLVIII, 2016, 329-346. ISSN 0354-4346 **M51**

Категорија M52 (Истакнути национални часопис)

1. *OrhanPamukandtheMediterranean*, *Анали Филолошког факултета*, Књ.25, св. I, Београд 2013, 21-32. ISSN 0522-8468 **M52**
2. „Istanbul Orhana Pamuka“, *Analī Filološkog fakulteta*, knj. 26, sv. 2 (2014), 333-344. ISSN 0522-8468 **M52**

3. *Библиотеке у Османском царству*, Читалиште, 23 (новембар 2013), 36-44. ISSN 2217-5563 **M52**
4. *Orijentalno prstenje iz zbirke Etnografskog muzeja u Beogradu*, Glasnik Etnografskog muzeja u Beogradu, knj. 76 (2012, št. 2013), 293-301, ISSN 0350-0322 (sa Irenom Cvijanović) **M52**
5. „Али Емири-ефендија – оснивач Народне библиотеке рукописних дела у Истанбулу“, *Читалиште*, Градска библиотека Панчево, 26, 2015, ISSN 2217-5563, 46-50 **M 52**
6. „Novija proučavanja i prevođenje srpske književnosti u Turskoj“, *Slavistika*, XX (2016), 108-114. ISSN 1450-5061 **M52**

Категорија M63 (саопштење са научног скупа националног значаја штампаног у целини)

1. „Balkanski rat u memoarima turskih vojskovođa Abdulah-paše i Mahmuda Muhtar-paše“, *Prvi balkanski rat 1912/1913. Istorijski procesi i problem u svetlosti stogodišnjeg iskustva*, 2015, Српска академија наука и уметности – Одељење историјских наука, 35, ISBN 978-86-7025-658-3, 319-351 **M63**

2. „Омер Сејфетин и Балкан“, *Први балкански рат 1912/1913. године: друштвени и цивилизацијски смисао (поводом стогодишњице ослобођења Старе Србије и Македоније 1912)*; 2012; Прохор Пчињски, 1-2, стр. 451-461. ISBN 978-86-7379-290-7, ISBN 978-86-7379-290-3 (штампано 2013) **M63**

Категорија M53 (Национални часопис)

1. „Ко је био власник Нерића хана“, *Караџић: часопис за историју, етнологију, археологију и уметност*, Алексинац, 2015, Завичајни музеј Алексинац, 6, 18214061 1. 34-45. **M 53**

Категорија M31, M33(рад са међународног научног скупа објављен у целини)

1. „Anonim Bir Osmanlı Dönemi Şairinin Yapıtı – Destan-ı Belgrat, VIII. Milletlerarası Türkoloji Kongresi. 30: Eylül-04 Ekim 2013, İstanbul, (VIII. International Turcology Congress, 3-September-04 October, Istanbul) Bildiri Kitabı (Book of Papers), III. 309-323. ISBN: 978-975-404-947-3 (Sva četiri toma), ISBN: 978-975-404-950-3 (3. Tom) **M33**

2. „Images of Cultural Values in the Novel *A Strangeness in My Mind* by Orhan Pamuk“, *Images (V) – Images of (Cultural) Values. The Conference Proceedings*, ed. Veronika Bernard, 167-174. Peter Lang GmbH, Frankfurt, 2016, ISBN 978-3-631-66777-4 **M33**

Категорија М 44 (рад у истакнутом тематском зборнику водећег националног значаја)

1. „Успомене Лејле Саз“, *Оријенталистичко знамење. Сећање на Марију Букановић (1923-1983)* (зборник радова), прир. Анђелка Митровић, Београд 2016, 157-170. ISBN 978-86-6153-411-9 **M44**

Радови предати у штампу:

Орхан Памук – врх турске књижевности – *Трећи програм Радио Београда* **M 51**

Списи Фатме Алије о женском питању , *Оријенталистика јуче-данас-сутра* **M 14**

Преводи са турског језика:

Ajfer Tunč, *Noć zelene vile*, Geopoetika, Beograd 2013.

Ajfer Tunč, *Svetski bol*, Geopoetika, Beograd (u štampi)

Orhan Pamuk, *Tiha kuća*, Geopoetika, Beograd 2013.

Orhan Pamuk, *Čudan osećaj u meni*, Geopoetika, Beograd 2015.

Orhan Pamuk, *Žena crvene kose*, Geopoetika, Beograd 2016.

Birgöl Oguz, *Aha*, Heliks, Smederevo 2016.

Nazim Hikmet, *Krv ne govori*, Geopoetika, Beograd 2017.

МИШЉЕЊЕ О НАУЧНОМ И СТРУЧНОМ РАДУ КАНДИДАТКИЊЕ

1) Кандидаткиња је објавила монографију **Нова турска књижевност**(2017) као посебно издање Филолошког факултета у Београду (рецензенти проф. др Анђелка Митровић, проф. др Љиљана Чолић). Књига је преглед развоја турске књижевности од 1860. до данашњих дана и представља један од уџбеника за предмет Турска књижевност који кандидаткиња предаје. У књизи је на прегледан, јасан и концизан начин презентована турска књижевност, услови који су утицали на њен преображај од херметичне оријенталне до модерне литературе која је достигла светски признат ниво почетком 21. века и индивидуални допринос најистакнутијих турских књижевника дате епохе. Суочена са обиљем чињеница и грађе, ауторка је пронашла меру која задовољава како студенте којима је ова књига незаобилазна за наставу, тако и све којима су потребна знања о турској књижевности новијег доба.

Књига је подељена на следећа поглавља: Културно-историјске претпоставке за настанак модерне турске књижевности (11-22), Турска књижевност доба Танзимата (1860-1896) (23-62), Књижевни покрет Сервет-и Фунун (63-79), Књижевни покрет Феџр-и Ати (81-86), Национална књижевност (87-106), Турска књижевност републиканског доба (107-141), Портрети истакнутих књижевника 20. века (143-222), Највећи турски писци данашњице (223-244). Књига садржи списак одабране литературе, библиографију превода из нове турске књижевности на српски језик и индекс имена.

Предметна монографија јесте први покушај (у српској туркологији) да се представи систематско сагледавањеразвоја турске књижевности у последња два века, што је чини изузетно корисним приручником у настави турске књижевности на основним студијама.

2) Рад „**Fatma Aliye i obrana islamskih vrijednosti**“објављен је у реномираном хрватском књижевном часопису *Књижевна смотра*. Представља први синтетички рад написан након што је 2016. године у Турској објављена њена студија *Tezâhür-i Hakîkât (Obelodanjivanje istine)* у којој је одговарала европским ауторима који су се, с неким изузецима, махом негативно изражавали о исламу и исламској култури.Кандидаткиња је показала да је Фатма Алије с правом носила епитет једне од најумнијих Туркиња свога времена која је стајала на бранику своје историје и културе и да је заједно са Намиком Кемалом снажно бранила вредности исламске религије за коју је налазила да није препрека модерности и да нема разлога да не постоји хармонија између ислама и модерног света.

3) Стваралаштво Фатме Алије предмет је и рада „**Фатма Алије и рађање турског књиженства**“(Књиженство) у коме је анализиран роман *Muhadarat* који представља први роман који је написала једна жена у турској књижевности. Научно је релевантна веза коју ауторка проналази између Фатме Алије и српске књижевнице Јелене Димитријевић, откривајући низ заједничких тачака у проницању у душе турских жена разапетих између традиционалне културе и жудње за слободом и Европом.

4) Рад „**Допринос Омера Сејфетина стандардизацији турског језика**“(Komunikacija i kulturaonline) сагледава написе овог истакнутог турског приповедача о стању турског језика и потреби његовог чишћења од страних речи и склопова. Ауторка је показала да је Омер Сејфетин створио чврсту основу за стандардизацију турског књижевног језика у 20. веку и да је заједно са Зијом Гокалпом био међу првим турских интелектуалцима који су схватили да је језик биће нације и да је нација заједница језика.

5) У оквиру пројекта *Европа и Срби (1804-1918: подстицаји и искушења европске Модерне* (Ев. Бр. 177031) настао је рад „**Дунавски басен у новијој турској историографији**“ (*Историјски часопис*). Чланак доноси прегршт нових тумачења и истраживања значаја Дунава и његовог приобаља за Турке који су још у Старом веку почели да се на њему насељавају, са посебним акцентом на Дунав као природну границу Османског царства. Кандидаткиња је показала да систематски прати резултате турске историографије која се све више базира на архивској грађи, преко потребно за разумевање прилика од значаја како за Османлије, тако и за народе којима су владали, и да је способна да их критички сагледава у контексту опште историје. И овде, као и у претходним радовима, до изражаја долази акрибија, самосталност у закључивању и способност лаког и занимљивог писања.

6) Кандидаткиња је више година преводила и истраживала стваралаштво турског нобеловца Орхана Памука. На основу тих истраживања настало је неколико запажених радова. Пре свега, то је рад **OrhanPamuk`sistanbul** (*Journal of Literature and Art Studies*) који анализира смисао и место Истанбула у Памуковом животу и стварању, али и трага за утицајима других турских писаца присутних у Памуковој слици Истанбула – Јахје Кемала Бејатлија и Ахмеда Хамдија Танпинара. Ауторка је оценила да град не чини само оно што је у очима, већ и оно што је у том граду доживљено, што је о њему прочитано, што се задржало у свести у виду слика, успомена, љубави, страхова, разочарања.

7) „**Наративне игре Орхана Памука**“ (*Kultura*) наслов је рада који се бави наративним техникама и поступцима турског романсијера који за сваки роман бира другачији језик и стил. Имајући у виду да је већину Памукових дела на српски језик превела Мирјана Маринковић, она је имала могућност да осети сво богатство пищевих наративних варијација. Осим одличног познавања Памуковог дела, ауторка показује да континуирано прати у свету све богатију стручну литературу која испитује његове разноврсне аспекте.

8) Рад **Images of Cultural Values in the Novel A Strangeness in My Mind by Orhan Pamuk** (*Images of (Cultural) Values. The Conference Proceedings*, ed. Veronika Bernard) трага за културним вредностима имплицитно датим на страницама Памуковог последњег романа *Чудан осећај о мени*. Ауторка је овим радом показала слике културних вредности – образовања, слободе и равноправности жена, индивидуалне слободе, односа према традицији, придошлицама из провинције и становницима рубних делова града.

9) **Глобализација и турска књижевност** (*Kultura*) је рад који анализира ефекте глобализације на тзв. мање познате књижевности као што је турска. Ауторка закључује да је глобализација, упркос многим негативностима, у највећој мери позитивно утицала на видљивост мање познатих књижевности попут турске која је „све мање удаљена од књижевног укуса и навика читалаца у свету, и све пријемчивија на глобалном књижевном тржишту.“

10) **Есеји Орхана Памука** (*Анали Филолошког факултета*) наслов је рада који скреће пажњу на есејистичко дело овог писца које је врло важно за разумевање његовог романсијерског опуса. Поред тога што у есејима пише о темама које га заокупљају на дневном нивоу, велики број њих посвећен је другим писцима и књигама које су обликовале Памуков књижевни израз. Ауторка је зналачки бирала и анализирала оне идеје које доприносе разумевању Памуковог књижевног света и његове ставове о животу, Турској, турској и светској књижевности.

11) Рад **Anonim Bir Osmanlı Dönemi Şairinin yapıtı: Destan-ı Belgrat** (VIII. Milletlerarası Türkoloji Kongresi. 30: Eylül-04 Ekim 2013, İstanbul) ,доноси анализу песме непознатог османског песника 19. века о Београду. Рукопис песме чува се у Архиву САНУ и представља пример стваралаштва локалних аутора на османском турском језику. У раду је дат осврт на прилике које песма описује уз транскрипцију и превод стихова који су зналачки прочитани и протумачени. Рад има значај као песнички извор за истраживање прилика и промена које је Београд доживљавао током 19. века и као аутентичан приказ живота Београда који је постепено прелазио из турских у српске руке.

12) Рад **Исток и запад у поезији Мусе Ћазима Ћатића** (Научни састанак слависта у Вуковедане) истражује источне и западне изворе поезије овог најбољег босанско-херцеговачког песникана прелазу из 19. у 20. век. У њему ауторка проналази трагове турске поезије, утицаје Јунуса Емреа и Тевфика Фикрета, форме како источне (газел), тако и западне поезије (сонет). Закључак овог занимљивог текста је да је у Ћатићевом делу било „довољно места и за Исток и за Запад“, „тежећи добром и лепом и на Истоку и на Западу, и у српству и у хрватству, понет љубављу према Босни и својој исламској вери, али пре свега, према човеку и животу.“

13) Рад **Балкански рат у мемоарима турских војсковођа Абдулах-паше и Махмуда Мухтар-паше** базира се на недавно објављеним мемоарима турских официра учесника Првог балканског рата. Представља важан допринос историографији, јер је турско виђење Првог балканског рата и то још из пера истакнутих војсковођа турске армије било потпуно непознато. Мемоари Абдулах-паше више чине успомене на догађаје на фронту и односе са командом, док је Махмуд Мухтар-паша писао и о стању турске војске, њеном моралу и политичким импликацијама турског пораза. У сваком погледу, ово је рад високо оцењен у Српској академији наука и уметности поводом стогодишњице Првог балканског рата.

14) Рад **Омер Сејфетин и Балкан** такође доноси једно специфично виђење Балкана у време Првог балканског рата из пера великог турског приповедача Омера Сејфетина. Ауторка је у анализу укључила Сејфетинове Успомене из Балканског рата, објављене непосредно пред стогодишњицу овог сукоба, и приповетке проистекле из његових искустава у време када је као поручник турске армије службовао у Македонији и Бугарској. И овај рад представља новину у нашој историографији и даје нову, непознату димензију разумевања балканских прилика на почетку 20. века.

15) **Новија проучавања и превођење српске књижевности у Турској**(Славистика) доноси резултате истраживања рецепције српске књижевности у Турској. Посебна пажња посвећена је критичким студијама и текстовима Мелакхат Парс, Абдурахмана Колџуа, Јилмаза Дашчиоглуа и других који се баве писцима који истражују османску прошлост Балкана, првенствено Ива Андрића, Меше Селимовића, Радована Самарџића, Петра Петровића Његоша. Ауторка се поставља критички према радовима које анализира.

16) Рад **Оријентално прстење из збирке Етнографског музеја у Београду**(Гласник Етнографског музеја) настао је на основу истраживања прстења и печатног прстења које се чува у овом музеју, а које до сада није проучено. Поред тумачења натписа, датирања и описа прстења, дат је шири осврт на развој уметности израде прстења и печатног прстења, на значај и симболику коју су имали у исламском свету, као и на сличне примерке који се чувају у другим институцијама у региону.

17) **Турске тапије из архиве манастира Бањска** (*Саопштења*) даје опис, превод и коментар девет турских тапија које се чувају у архиви манастира Бањска. У овом раду ауторка је показала знање османског турског језика и рукописној грађи. Рад се састоји од уводних напомена, превода и факсимила докумената.

18) **Попис муслиманског становништва исељеног из Ужица у Рогатици 1863.** (*Мешовита грађа*) такође доноси нову и необјављену архивску грађу на османском турском језику. Овај попис представља занимљив детаљ из живота муслиманског становништва и старање државе о његовом положају и збрињавању после исељавања на основу одлука Конференције у Канлици 1862. године. Реч је о занимљивом историјском извору који даје кратак физички опис лица, њихово породично порекло, узраст и новчана давања од државе.

19) У раду **Библиотеке у Османском царству** (*Читалиште*) кандидаткиња даје преглед развоја институције библиотеке и традиције неговања писмености у Османској империји. Реч је о синтези постојећих сазнања о библиотекама на територији империје од првих познатих података до пропасти османске државе.

20) **Али Емири-ефендија – оснивач Народне библиотеке рукописних дела у Истанбулу** (*Читалиште*) износи непознате чињенице о једном од великана турске културе који је као библиофил и филантроп заслужан за очување многих вредних рукописних књига и докумената који чине фонд посебне библиотеке коју је основао у Истанбулу. Рад је занимљив са становишта модерног турског библиотекарства и историје турске културе.

21) Поглавље у књизи **Библиотека кроз време: прилози општој историји библиотека до 16. века** под насловом **Турске библиотеке кроз време** је синтетички приказ развоја институције библиотеке од преисламског доба и државе Ујгура, преко епохе Караханида и Великих Селџука до 16. века.

22) **Modern Sırp Edebiyatına Olumlu Türk İmajı** (*Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi*) је рад који је прихваћен и биће објављен у децембру 2018. године. Доноси анализу примера појединих књижевних дела модерне српске књижевности у којој су Турци, турски обичаји и култура дати у позитивном светлу, од Јована Илића, преко Војислава Илића и Алексе Шантића до Бранислава Нушића и Јелене Димитријевић.

ДОПРИНОС СТРУЦИ И ПЕДАГОШКИ РАД

Као савестан и посвећен научни посленик, својим укупним ангажовањем у струци Мирјана Маринковић је дала запажен допринос нашој туркологији. Њен научни опус је мултидисциплинарног карактера и обухвата радове из области старе и нове турске књижевности, компаративне студије, радове из историје српског народа под турском влашћу, турске уметности и културе. Радови кандидаткиње су нови по резултатима истраживања и засновани у првом реду на њеном одличном знању савременог турског језика, као и османског језика.

Укупно је превела 15 дела, од којих 7 од последњег избора у звање ванредног професора 2013. године. То само по себи довољно говори и о њеној марљивости али и о љубави и посећености са којима приступа својој струци.

Мирјана Маринковић је одличан педагог и има изванредну сарадњу са студентима, о чему сведочи њен менторски ангажман на бројним мастер радовима и докторским дисертацијама. Сарадник је многих институција (Архива Србије, Факултета политичких наука, Историјског института САНУ на чијем пројекту *Европа и Срби: подстицаји и искушења европске Модерне*, бр. 177301, је ангажована, Историјског архива „Рас“ из Новог Пазара, гостујући професор на Филозофском факултету у Тузли у школској 2016/17, 2017/18 и 2018/19. години), члан редакције часописа *Радови* Филозофског факултета у Сарајеву и *Journal of Balkan and Black Sea Studies (Balkan ve Karadeniz Araştırmaları Dergisi)*, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul. Осим тога, повремено је ангажована као рецензент монографских публикација и реномираних часописа попут часописа *Култура*, *Књижевна историја*, *Историјски часопис*, *Мешовита грађа Miscellanea*.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Из приложеног се види да је проф. др Мирјана Маринковић је у протеклом петогодишњем периоду објавила једну монографију, више од двадесет радова у реномираним међународним и домаћим часописима међународног и националног значаја и седам књига превода са турског језика. Учествовала је на 14 научних скупова у земљи и иностранству. Све то потврда је великог труда и залагања у научном и стручном раду. У педагошком раду и обезбеђивању научног подмлатка такође је пружила запажене резултате.

Имајући у виду анализиране радове, савесност у обављању наставних обавеза, сарадњу са другим научним институцијама, учешће у пројекту Историјског института САНУ, углед и афирмацију у земљи и иностранству, **Комисија једногласно и са задовољством предлаже Изборном већу Филолошког факултета у Београду да др Мирјану Маринковић изабере у звање и на радно место редовног професора за ужу научну област Туркологија, предмет Турски језик и књижевност.**

Београд, 15. децембар 2018.

Комисија:

Др Љиљана Чолић, ред. проф.

Др Керима Филан, ред. проф.

Др Фехим Наметак, ред. проф.

